

Per Federspiel: Jeg vil gerne sige til hr. Kjær Rasmussen, at jeg ønsker ligesom han, at man gennemfører denne ændring af loven så hurtigt som muligt, men jeg har i hvert fald 2 års erfaring for, hvor uhyre vanskelig denne lov, som jo dækker et ganske specielt område, er at arbejde med, og der er intet at sige til, at det tager sin tid at arbejde hele dette nye kompleks, som lægevidenskaben har fremdraget, ind i lovgivningen.

Må jeg dernæst sige til socialministeren, at jeg tror ikke, der er grund til at nære så forfærdelig stor ængstelse for, at en mere liberal administration, og jeg vil endda sige en mere liberal udformning af loven om besættelsestidens ofre, ville få virkninger for anden lovgivning. Naturligvis vil presset melde sig, men vi er dog endnu nogle, der husker besættelsestiden, og de problemer, der opstod for modstandsbevægelsen, er nu engang af en anden karakter end dem, der opstår i ulykkestilfælde, for hvilke vi har en særlig lovgivning.

Hvis der skulle opstå den slags ting, så tror jeg ikke det vil være vanskeligt at gen-drive de indvendinger, der vil komme i den anledning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.

(Løvforslaget (nr. 167) findes i tillæg A. sp. 3469, fremsættelsen i tidenden sp. 3063).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. B. Andersen: I den tale, hvormed dette lovforslag om folkeskolebyggeriet blev fremsat, udtalte undervisningsministeren, at der ikke længere er grundlag for at opretholde

de hidtidige restriktioner for folkeskolebyggeriet, restriktioner, der af ministeren betegnes som et af de sidste levn fra krigens tid. Det er altså en friheds- og frigørelseslovgivning, der her er tale om, og man ville jo være et skarn, hvis man ikke hilste den med glæde. Vi må blot sikre os, at vi ikke glæder os for tidligt og heller ikke for overstadigt i forhold til det reelle i den ændring i situationen, der her lægges op til.

Der er ifølge officielle kilder et folkeskolebyggebehov på mellem 3 og 5 milliarder kr. Hvad vil der nu ske, når det af ministeren slippes løs? Det spørgsmål kræver mere svar end de meget sparsomme oplysninger, der kan hentes i lovforslagets 4 linjer, i de forholdsvis korte bemærkninger og i den korte fremsættelsestale. Jeg synes, ministeren har ladet en god lejlighed gå fra sig til at give tinget og dermed offentligheden en grundig orientering om de mest betydningsfulde af de problemer, der knytter sig til folkeskolebyggeriet. Det havde været rimeligt, om ministeren havde løftet sløret for de fremtidige reguleringsregler, så offentligheden kunne være med til at vurdere, hvad det er for pædagogiske, planlægningsmæssige og økonomiske hensyn, der fremtidig skal reguleres efter, for der skal jo ifølge lovforslaget stadig reguleres.

Som bekendt har folkeskolekvotaen været stærkt stigende i de senere år, selv om alle ved, at selv ikke disse stigninger har været så store som ønskeligt. Jeg vil bede ministeren oplyse, hvor omfattende yderligere stigninger dette forslag vil give anledning til. Hvis vi ser i regeringens budgetforslag for de kommende 4 år, så fremgår det, så vidt jeg kan se, at der slet ikke er regnet med nogen stigning i statens tilskud til folkeskolebyggeriet i årene frem til 1972-73. Hvordan skal det nu forstås, hvordan rimer det med den store frigivelse?

I forbindelse med omtalen af det beskudne statstilskud til folkeskolebyggeriet vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at spørge ministeren, om tankerne om en forbedring af statstilskuddet til kommunernes skolebyggeri helt er lagt på hylden. Jeg har mange gange givet udtryk for — det har også mange andre — det rimelige i en omlægning af folkeskolerefusionerne, sådan at lærerlønrefusionen blev nedsat, sådan som det også nu er foreslået, men mod at

[K. B. Andersen.]

der til gengæld gennemførtes en forhøjelse af bl. a. tilskuddet til skolebyggeriet. En sådan forhøjelse ville sammen med forhøjelsen af refusionen til transport af elever opmuntre til en mere hensigtsmæssig skoleplanlægning landet over.

Altså første problem: hvor megen frihed bliver der reelt tale om, og er pengene til stede?

Det næste problem: hvad er det for planlægningsregler, der vil blive fulgt? Heller ikke dette oplyses i forbindelse med forslaget. Det specialnummer af undervisningsministeriets officielle tidsskrift „Uddannelse 68“, som behandler skolebyggeriet — det kom i september i fjor — har som indledningsord: „Cement, mursten, hård beton, men først og fremmest planlægning“. Jeg er 100 pct. enig. Uden en planlægning undgår vi ikke en række investeringer, der ud fra både økonomiske og pædagogiske hensyn, altså ud fra hensynet både til skatteyderne og til børnene og de unge må betegnes som fejlinvesteringer. Det har hidtil været en rettesnor for det folkeskolebyggeri, der blev givet grønt lys for, at det skulle indgå som et led i en samlet planlægning af skolevæsenet i de kommende storkommuner og i amtet. Jeg går ud fra, at det stadig væk må være rettesnoren. I bekræftende fald: hvordan vil ministeren sikre dette?

Og så til sidst det vigtigste: det pædagogiske hensyn. Det vil ikke være rimeligt at lade dette lovforslag passere folketinget, uden at lejligheden benyttes til en debat om det pædagogiske sigte i skolebyggeriet. Det spørgsmål optager stadig flere pædagoger, arkitekter og andre interesserede: hvordan skaber vi skolebyggeri med fremtid i? Hvordan bygger vi på en sådan måde, at det skolebyggeri, vi er så stolte af i dag, når vi indvier det, ikke bliver en spændetrøje for den pædagogiske udvikling af i morgen? Heller ikke denne del af problematikken kommer ministeren ind på i forbindelse med forslaget, men det er et vældig vigtigt spørgsmål.

I december 1967 indbød Danske Arkitekters Landsforbund repræsentanter for undervisningsministeriet til en drøftelse af spørgsmålet om, hvordan skolebyggeriet kunne forbedres. Vi havde ved den lejlighed

en overordentlig interessant og positiv drøftelse, der skulle være indledningen til mere detaljerede samtaler om problemerne. Jeg ved ikke, om ministeren kan give oplysninger om, om der er kommet noget ud af disse fortsatte drøftelser.

Det er også meget glædeligt at erfare, at Danmarks Lærerforening har nedsat et særligt udvalg til at arbejde med skolebyggeriets planlægning og funktion. Også det viser optagetheden af, ikke alene at vi bygger, men også at vi bygger rigtigt.

I virkeligheden er jo selv de mere moderne og såkaldt utraditionelle skoler forbavsende traditionelle. Normalklassen spiller stadig den helt dominerende rolle i folkeskolebyggeriet. En udformning af skolens dagliv, der måske i løbet af få år — i hvert fald ikke vældig mange år — i langt ringere grad bygger på klassen og langt mere på, måske somme tider den lille gruppe, i andre tilfælde større helheder end klassen, vil få meget vanskeligt ved at komme til at udfolde sig i de stramme murstens- og betonrammer, vi stadig lægger om skoleeleverne landet over.

Jeg vil også gerne spørge ministeren: er tanken om at bygge skoler med kort levetid umulig? Jeg har nævnt det nogle gange, og jeg ved, at nogle arkitekter mener, det er en umulig tanke, men er det nu rigtigt? Vi ville jo ikke drømme om at bygge fabrikslokaler eller andet erhvervsbyggeri med den meget lange levetid, vi normalt tildeler en ny skole. Hvorfor skal dog fremtidens børn lide mere under fortidens manglende fremsyn end fremtidens maskiner, der sikkert stadig kan regne med nye og tidssvarende rammer?

Forhåbentlig kan vi i udvalget få materiale til belysning af de problemer, jeg her har peget på. Det er efter min mening de sider af folkeskolebyggeproblematikken, vi bør interessere os for, hvis der skal være perspektiv i behandlingen af det foreliggende forslag.

Mit parti vil med glæde medvirke til gennemførelsen af forslaget, men vi håber altså unægtelig at få stilladset klædt på under de kommende udvalgsdrøftelser.

Ellen Strange Petersen: Vi kan i den konservative gruppe helt tiltræde, at også byggeriet for folkeskolen bliver underlagt be-

[Ellen Strange Petersen.]

stemmelserne om faste priser og tidsfrister, og vi kan give tilslutning til forslaget om den ændrede lovparagraf, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte regler om regulering af folkeskolebyggeriet ud fra pædagogiske, planlægningsmæssige og økonomiske hensyn.

Vi ved alle, at der i de senere år har været en del fejlinvesteringer i skolebyggeri, at man har oplevet, at skoler har måttet nedlægges efter kun at have eksisteret en halv snes år. Jeg er ikke uenig med den foregående taler i, at det kunne have været ønskeligt, om det var nærmere præciseret i loven, hvilke beføjelser der tillægges ministeren, men jeg regner med, at vi under udvalgsdrøftelsen får en nærmere redegørelse.

Jeg føler mig overbevist om, at den uklarhed, som lovforslaget må siges at indeholde, absolut ikke skyldes, at ministeren ønsker flere beføjelser end nødvendigt, men at formuleringen simpelt hen står i forbindelse med de uløste opgaver, der endnu er med hensyn til den forestående kommunalreform. Målet må jo være, at skolebyggeriet i fremtiden planlægges og udføres på amtsplan, men også når det sker, vil det være ønskeligt, at staten har en vis indflydelse på udbygningen af skolevæsenet, først og fremmest for at sikre, at der ikke bliver alt for store uligheder mellem de forskellige landsdeles skolevæsen.

Det er et vigtigt mål for hele vor skolepolitik, at der sikres alle unge i landet lige muligheder for uddannelse. De geografiske forhold byder hindringer, som det er nødvendigt at bøde på, og ud fra den betragtning vil jeg gerne på min gruppes vegne tilsige støtte til udvalgsarbejdet. Jeg tror, det vil være meget nyttigt, om vi i udvalget også ser nærmere på de investeringer, der er foretaget i folkeskolebyggeriet i den senere tid, herunder også fejlinvesteringerne.

Holger Hansen: Vi kan fra mit parti anbefale det foreliggende lovforslag, som i sin udførelse er såre enkelt, men som naturligvis bag sig har en masse overvejelser, som vi også gerne i udvalget vil være med til at drøfte.

Byggerestriktionerne i den forstand, vi kender dem nu, falder væk, og fastpris-

systemet skal indføres også på dette område. Begge dele er vi tilhængere af, men også vi erkender det rimeligt, at man nu bemyndiger undervisningsministeren til at fastsætte de nye regler, der skal til om regulering ud fra de hensyn, der er påpeget i lovforslaget, såvel pædagogiske, planlægningsmæssige som økonomiske hensyn.

Jeg skal ikke gå ind på begrundelserne for dette — det har både ordføreren for socialdemokratiet, hr. K. B. Andersen, og fru Ellen Strange Petersen på det konservative folkepartis vegne været inde på, og vi er selvfølgelig enige i dette — men vil gerne, at vi i udvalget også forsøger at komme ned i problematikken om fremtiden i henseende til, hvilke beføjelser de nye amtskommuner vil få i planlægningen af skolebyggeriet, hvor vide disse vil være osv.

Vi vil også gerne i udvalget deltage i drøftelserne om detaljerne, som hr. K. B. Andersen var inde på: hvordan skal vi bygge fremtidens skoler? Er det muligt at lave et byggeri så fleksibelt, at vi kan flytte om på væggene, på lokalernes størrelse, ændre på bygningsudformningen i det hele taget? Mange af disse ting kan nok være en drøftelse værd, og den deltager vi i med glæde.

Venstre kan anbefale lovforslaget.

Meta Ditzel: Skolebyggeriet er jo et af de områder, der i høj grad er lagt ind under kommunerne. I forbindelse med kommunalreformen forventer man, at amterne bliver draget mere ind i skolebyggeriet både med hensyn til planlægning og med hensyn til kontrol inden for de enkelte kommuner, men der vil stadig blive tale om en vis statslig indflydelse, lige så vel som der er behov for en sådan indflydelse i overgangstiden, inden kommunalreformen bliver gennemført, da det har vist sig, at der kan opstå visse problemer, der må behandles. Derfor finder mit parti det rimeligt, at lovforslaget giver undervisningsministeriet mulighed for også efter ophør af byggerereguleringen at få indflydelse på en hensigtsmæssig planlægning inden for skolebyggeriet ud fra både undervisningsmæssige og økonomiske hensyn, en planlægning, som vil give de samme uddannelsesmuligheder for børn rundt omkring i landets forskellige egne.

[Meta Ditzel.]

Mit parti vil gerne støtte lovforslaget og regner med behandling af detailspørgsmål i udvalg.

Gunhild Due: I SF ser vi næsten altid med velvilje på planlægning, så vi kan også tilsige velvillig behandling af dette lovforslag, selv om jeg nok vil sige, at det er lige kortfattet nok.

Jeg kan helt tilslutte mig hr. K. B. Andersens bemærkninger. Jeg vil meget gerne være med til at drøfte nogle af disse ting i udvalgene. Det er vældig vigtigt, at vi drøfter fremtidens skoler, men man må nu ikke glemme, at der stadig væk — desværre — er en bunke skoler landet over i vore byer, som ikke engang er tidssvarende, og hvor man kæmper med lokalemangel o. lign.

Ud over de problemer, der er blevet rejst, ville jeg egentlig også meget gerne høre, om nogen af ministrene måske allerede nu har gjort erfaringer med hensyn til fastprisordningen, som man jo også vil bane vej for med denne lov. Jeg føler mig noget usikker over for denne ordning, og jeg ville meget gerne høre, om den virkede efter hensigten, om man ved noget om det, inden man kører videre med det.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil gerne begynde med at takke samtlige ordførere for den velvillige modtagelse, dette lovforslag har fået. Jeg er ganske klar over, at der er en række spørgsmål, man gerne vil stille og gerne vil have nærmere belyst; det vil der blive rig lejlighed til at gøre i udvalgsarbejdet, men jeg vil gerne sige nogle ting her, dog ikke gå i alle enkeltheder.

Baggrunden for, at lovforslaget er fremsat, er dels ønsket om at kunne gennemføre bestemmelser om fastprisordning ved det kommunale skolebyggeri, dels ønsket om at kunne komme bort fra systemet, som vi har haft gennem mange år, med igangsættningstilladelser afhængig af en kvota. Hvad fastprisordningen angår, er det synspunktet i

regeringen, at når man ønsker den gennemført ved offentligt byggeri og har gjort det i vid udstrækning, så vil det også være rigtigt at kunne gennemføre bestemmelser om, at den kommer til at omfatte det kommunale skolebyggeri.

Fru Gunhild Due spurgte om erfaringer for, hvorledes fastprisordningen har virket. Dem vil jeg gerne fremskaffe og give til udvalget; jeg er ikke i stand til at give nogen nærmere oplysninger på dette tidspunkt, men skal gerne komme med de erfaringer, vi hidtil har haft på de områder, hvor ordningen har virket.

At man kunne ophæve igangsættningstilladelserne er naturligvis noget, som alle vil være glade for og være interesseret i, men det medfører naturligvis — ikke mindst i den overgangsperiode vi står i, til kommunalreformen træder i kraft — at en regulering af byggeriet vil være nødvendig for netop at undgå mulige fejlinvesteringer. Derfor kommer denne lovændring i virkeligheden til at få to opgaver.

Den har den opgave at give ministeriet mulighed for i det kommende år at bidrage til, at der ikke sker fejlinvesteringer, og den har dernæst den opgave at bidrage til at tilrettelægge planlægningen af skolebyggeriet i de kommende år efter kommunalreformens gennemførelse.

Når man har sagt, at der ikke står meget om beføjelserne i lovforslaget, så er det rigtigt, men det hænger sammen med, at det er tanken i forbindelse med kommunalreformen at gennemføre en ny tilsynslov vedrørende skolen — det følger ganske naturligt af den kommunale omlægning — og i forbindelse med den. at foretage en vis decentralisering, at lægge en større myndighed til de nye amters skolemyndigheder, i øvrigt også til primærkommunernes skolemyndigheder, og igennem bemyndigelsen til planlægningen er det tanken at man fra ministeriets side vil have en vis kontrol med disse planer, disse udbygningsplaner, som skal lægges for de større amtsenheder. Man er i øvrigt mange steder allerede i gang

[Undervisningsministeren.]

med en sådan planlægning af udbygningen af skolevæsenet. I forbindelse med denne nye lov om skolestyrelsen, som vil blive forelagt tinget i løbet af foråret, vil man altså komme ind på det, og jeg skal gerne i udvalget give oplysning om de planer, man har på dette felt.

I øvrigt har vi også under forberedelse visse cirkulærer, som vil kunne træde i kraft, for så vidt dette lovforslag vedtages, og når vi er så langt fremme med dem, at de nærmere beføjelser er udformet, vil vi naturligvis gerne orientere folketingsudvalget om dem, så man ved, hvad det er, der vil ligge i disse beføjelser.

Men afgørende er det, at man fra centralt hold vil bevare en vis mulighed for at give retningslinjer for den planlægning af skolebyggeriet, som skal ske i de kommende år.

Hr. K. B. Andersen spurgte i denne forbindelse om, hvorledes det vil være med det statstilskud, der ydes til skolebyggeriet. Som man ved, er de beløb, der stilles til rådighed til det enkelte skolebyggeri, meget små. Det drejer sig vel i gennemsnit om 4-5 pct. af udgiften ved et skolebyggeri. Der er i budgetoverslagene regnet med 25 mill. kr. til støtte til skolebyggeriet; det har der været også i de senere år. Disse 25 mill. kr. er ikke opbrugt. Man skal også huske på, at en væsentlig del af det skolebyggeri, der vil ske efter kommunalreformens gennemførelse, netop vil være skolebyggeri, hvortil der efter bestemmelserne i folkeskoleloven ikke vil kunne gives tilskud, og vi har ikke på indeværende tidspunkt nogen planer om at ændre de tilskudsbestemmelser, som findes i skoleloven.

Man har naturligvis også været inde på det pædagogiske sigte i skolebyggeriet. Når der i lovforslaget gives bemyndigelse til at give regler for byggeriet af pædagogiske hensyn, så er det naturligvis først og fremmest ud fra ønsket om at kunne give visse regler for, hvad der skal være i en skole, hvilke lokaler der skal være, hvilke faglokaler og en lang række andre spørgsmål, bl. a. for at tilsigte, at man får en nogenlunde ensartet skoleform landet over og ensartede uddannelsesmuligheder landet over.

Det er ganske naturligt, at man interesserer sig meget for at bygge skoler på anden måde, end man har gjort det tid-

ligere. Jeg har også set tanken om, at man skulle bygge skoler med en kort levetid fremfor en lang levetid. Jeg tør ikke tage stilling til det. Jeg forstår i og for sig det synspunkt, der ligger bag det.

Jeg vil imidlertid gerne sige om alle disse ting, at der jo er overvejelser i gang om at finde frem til nye pædagogiske synspunkter på skolebyggeriet. Det er allerede nævnt her i dag af hr. K. B. Andersen, at Danmarks Lærerforening har et arbejde i gang, og at der har været en arkitektkonkurrence. Jeg ved ikke, om det blev nævnt, men jeg vil tilføje, at man også i ministeriet har overvejelser i gang om dette. Man skal dog her huske på, at det kan være vanskeligt at træffe egentlige afgørelser på disse felter på et tidspunkt, da man ikke rigtig ved, efter hvilke retningslinjer folkeskolen skal udvikle sig i 1970'erne. Jeg tænker hermed på hele debatten om de nye skoleformer, nye strukturer, som er oppe i tiden. En afklaring af disse ting vil i og for sig være væsentlig også for dette pædagogiske sigte i skolebyggeriet.

Ja, jeg skal slutte med at sige, at det er jo en meget lille ændring, men den er sådan set samtidig meget omfattende. Det pædagogiske i bestemmelsen går altså på retningslinjerne for, hvilke pædagogiske krav der skal stilles til skolebyggeriet. Det økonomiske giver bemyndigelse til at gennemføre ordningen med faste priser og faste tidsfrister ved det liciterede byggeri, og det planlægningsmæssige giver os mulighed for i det kommende år at bidrage til at undgå fejlinvesteringer ved overgangen til kommunalreformen og derefter, når kommunalreformen er gennemført, at give visse almene retningslinjer for de udbygningsplaner, som det derefter er tanken at de enkelte amter skal foretage.

Og så skal jeg i øvrigt hermed endnu en gang takke for modtagelsen.

K. B. Andersen: Jeg vil gerne takke ministeren for tilsagnet om i udvalget at give os både de oplysninger, som jeg synes vi skulle have haft i forslaget, og også en hel del andre oplysninger, vi har brug for til belysning af det. Det eneste, der stadig står som en gåde — men den får vi også opklaret i udvalget, vi har jo tid til det — er, at der i dette forslag skulle ligge den forøgelse af

[K. B. Andersen.]

skolebyggeriet, som man måske af fremsættelsestalen kunne fristes til at tro. Det var der heller ikke noget i ministerens ord her der tydede på. Jeg går ud fra, at hvis der blev anmeldt aktuelt byggeri for alle 3 milliarder kr., så ville ministeren nok finde nogle bremsere af en eller anden art. Men jeg er helt tilfreds med, at vi får det belyst i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, bertagter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forsvarets personel.

(Lovforslaget (nr. 131) findes i tillæg A. sp. 2721, fremsættelsen i tidenden sp. 2498).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kjeld Olesen: Med 34 forholdsvis korte paragraffer tyder det foreliggende lovforslag ikke umiddelbart på at være et forslag af de store dimensioner eller med de store virkninger, men det er jo kun en umiddelbar betragtning, for dels er der tale om vide beføjelser til forsvarsministeren, og dels kan en enkelt sætning have en afgørende virkning for tusinders fremtid inden for forsvaret.

Grundlaget for forslaget er det såkaldte 14. januar-udvalg, der blev nedsat i 1964. Udvalget er bl. a. kommet til det resultat, at en vis omlægning vil resultere i en mere effektiv og rationel personelordning. Jeg har da også stærkt på fornemmelsen, at der inden for personelområdet ligger store rationaliseringsmuligheder. F. eks. er det nærliggende at spørge, om der er tale om en effektiv udnyttelse af personellet, der står i forhold til den uddannelse, det har fået, om en officers uddannelse falder sammen

med hans arbejdsområde. Vi taler jo mange ord om rationalisering inden for administrationen i disse år, men til forskel fra mange andre grene er forsvaret i vid udstrækning unddraget blikke udefra. Man har, synes det, en lidt tung kommandovej, der gør den direkte kommunikation besværlig, og som gør det vanskeligt at vurdere effektiviteten i de enkelte led. Jeg kunne derfor fristes til at spørge forsvarsministeren, hvordan han vil praktisere en dybtgående rationalisering, der når ud til alle led inden for forsvaret.

Et af de vigtigere områder i forslaget er uddannelsen af befalingsmænd og menige. Ikke mindst i offentligheden har man diskuteret den såkaldte Thomsenrapport, der anviser store muligheder for en intensivring af de værnepligtiges uddannelse. Jeg er klar over, at ikke alt kan gennemføres straks, men jeg udtrykker da håbet om, at ministeren meget hurtigt vil give sig i kast med denne opgave.

Dette med intensiveringen af uddannelsen har jo også at gøre med tjenestetidens længde. Ved fremsættelsen af forslag til lov om forsvarets organisation bemærkede ministeren, at spørgsmålet om tjenestetiden hørte hjemme under personelloven. Jeg har ikke kunnet se noget direkte herom, og jeg synes, det vil være en god lejlighed, hvis forsvarsministeren i dag officielt vil meddele, hvilket resultat man er kommet til i regeringen.

I den forbindelse vil jeg lige pege på det forslag som bl. a. er kommet fra Dansk Ungdoms Fællesråd om at indføre en u-landsværnepligt. Det er en ordning, som allerede er indført i en række andre lande, og jeg synes, at der er meget hold i argumentet, der siger, at forholdet til u-landene også er en del af vor sikkerhedspolitik. Jeg håber, vi senere får lejlighed til at drøfte spørgsmålet, og at forsvarsministeren vil stille sig positivt.

Et gennemgående tema i Thomsenrapporten drejer sig om det vigtige i at motivere de værnepligtige for deres uddannelse. Det forudsætter igen, at vi har veluddannede befalingsmænd med den nødvendige pædagogiske baggrund. Derfor bliver man temmelig forbavset ved at læse forslagens afsnit om officersuddannelsen. Der foreslås en 3½ årig uddannelse for A-linjen og 2 år for B-linjen. 14. januar-udvalgets betænk-